

In de kringen der arbeiders:

De intensiteit van den arbeid neemt toe. De vrouwen- en kinderarbeid neemt toe. Het proletariaat neemt toe. De uitbuiting neemt toe.

De felheid van den strijd neemt toe. De Macht der Patroons, der Regeeringen, der Trusts, der Monopolies neemt toe.

De macht der Arbeiders wordt zwakker in vergelijking met die van hen. Hun lasten worden zwaarder, hun leven moeilijker.

Steeds moeilijker wordt de vakstrijd, steeds onvruchtbaarder de parlementaire strijd.

De sociale wetgeving staat stil.

In één dollen wervelwind vliegen Kapitalisten en Arbeiders, gedreven door de Macht van het Kapitaal, voort: De Kapitalisten zoeken geld, macht, de overweldiging der menschen. Zij zijn zelf arme slaven, want, — deze oorlog bewijst het opnieuw, — zij zijn zelf geen meester van hun lot. Zij moeten doen wat zij eigenlijk niet wilden, wat zij vreesden. De overmacht, het noodlot van het Kapitaal drijft hen voort. Het Kapitaal stort hen in blinde woede op elkander. Als beesten die niet weten wat zij doen, trachten zij elkaar af te maken. Tegen hun wil, tegen hun hoop, tegen hun diepste levensverlangen. Maar zij moeten. Het Kapitaal, in zijn laatste fase, het Kapitaal in zijn laatste expansie wil het. Noemt gij dien toestand, dien geestestoestand Cultuur?

Zij is overal in alle landen dezelfde. Er bestaat geen verschil meer tusschen Russische, Duitse, Fransche, Engelsche cultuur. Het verschil dat er nog was, wordt door het kapitaal vereffend. En het is alles en overal deze zelfde wan-cultuur.

De Arbeiders gaan mee in dezen dollen stroom. Vergeefs trachten zij er zich tegen te verzetten. Vergeefs ballen zij zich samen, en trachten er uit, omhoog te komen. Verward drijven zij mee. Zij zijn zwak, zonder helder inzicht, zonder moed, de overgrootte massa van hen.

Het Kapitaal is overmachtig. Deze oorlog bewijst dat de arbeiders nog zoo goed als niets vermogen of beteekenen.

Is dat Cultuur?

Kapitalisten en arbeiders zijn beide de speelbal van stoffelijke krachten, oneindig grooter dan zij zelve. Het productie-proces, in deze laatste fase van het kapitalisme vreeslijker,

machtiger dan ooit, overheerscht hen geheel. De stille rust, het heerlijk genieten van het leven, de vrije tijd, de klare open ziel die alles rustig ziet en betracht, en, alles betrachtend, schoon maakt, doordat zij het geziene beheerscht, die den geheelen tijd, de geheele maatschappij weerspiegelt in de Ziele-Schoonheid, het hoogste Weten, de des Geestes diepe Bespiegeling, zij kunnen niet bestaan. Noch bij de Heerschers, noch bij de Beheerschten. Zij zijn vreemd aan dezen tijd.

Noemt gij dat Cultuur?

De wilde, de barbaar, de handwerksman, de vrije boer, de burger, zij waren vrijer, zelfstandiger dan de mensch onder het Imperialisme. Zij hadden, als vrijheid cultuur is, meer Cultuur.

Bedoelt gij misschien met de Cultuur, de Vakvereniging en de Politieke Partijen der Arbeiders? Is dat uw cultuur die gij redden wilt?

Voor zoover de Vakverenigingen en de Politieke Partijen der Arbeiders verbeteringen willen, zijn zij verenigingen van Knechten, — die verbetering zoeken in hun knechtschap.

Er moge in de vereniging, in den onderlingen steun iets van een begin van hooge cultuur zijn, het feit dat het knechten, slaven zijn die zich vereenigen en elkaar steunen, de knechtschap zelf dus, drukt het geheele verschijnsel tot een laag peil omlaag.

Er is geen schoonheid in onvrijen, geen hooge Cultuur. Alleen de Maatschappelijke Vrijheid geeft de Schoonheid.

Vereeniging van knechten is alleen dan cultuur, als zij bestemd is, en voortdurend bewust handelt, om de knechtschap op te heffen.

Hoeveel arbeiders strijden waarlijk voor hun algemeene Vrijmaking?

Deze oorlog bewijst het weder. Enkelen. Zeer enkelen.

Wat er is aan Cultuur in de Arbeiders, voor zoover Cultuur bestaat in den strijd voor hun Vrijheid, — en andere cultuur is er niet, — wat er is aan die cultuur, is zeer weinig, zeer klein, zeer schaarsch.

Bedoelt gij misschien met Cultuur de Wetenschap?

Het is waar, de Wetenschap bloeit, en overal, internationaal, maar alleen om deze Imperialistische Kapitalistische Cultuur mogelijk te maken, om al deze afschuwelijke ver-

schijnselen tot stand te brengen. Want voor zoover zij dat niet doet, staat zij buiten de maatschappij en is als een buiten aarde en water levende plant.

Maar ook aan de Cultuur der Wetenschap hebben de arbeiders geen deel.

Maar deze Wancultuur, het woeste meeslepen van alle menschen in een dollen storm en maalstroom, gedreven door wilde en woeste maatschappelijke krachten, vindt haar onmetelijk toppunt nu in dezen Oorlog. Als hoogste uiting van het Kapitalisme, als middel waarmee het alleen zich zelf verjongen, vermeerderen, voortplanten, verder brengen kan, komt zijn Cultuur nu tot den massamoord. Tot den moord van millioenen. En wel tot den groot-industrieelen, machinalen massamoord. Tot den volkenmoord als groot-bedrijf. Als logisch gevolg, als uit de reeks van zijn daden volgend slot van zijn machinaal bestaan, dat immers bestond uit uitbuiting, uitmergeling der massa's proletariërs, uit het verminken en uitmoorden van hen in den arbeid, komt het nu tot den moord op millioenen der geheele wereld op het slagveld. Dat is zijn hoogste bloei, zijn uiting.

En daarmee alleen weet het Kapitalisme nog Geestdrift en Broederschap en Gemeenschapszin onder de menschen van een natie te brengen. Gemeenschapszin in het moorden.

Noemt ge dit Cultuur?

Een vreeselijk schouwspel: De kapitalisten meegeslept in een oorlog, in een massalen moord, waarvan zij het einde niet zien.

Huichelend dat hij is ter wille der Cultuur, der Menschheid. En de arbeiders hun gehoor gevend en met hen meegaand, door hen gebruikt en belogen, door hen elkaar vermoordend, en zelf zeggend dat dit alles is terwille der Cultuur.

Eener wancultuur die hen tot slaven maakt.

Eener cultuur die niet bestaat!

Meesters en Arbeiders, allen Slaven. Knechten als van eeuwen her.

Er is slechts één cultuur.

De proletarische. Die het bezit communistisch en den arbeid socialistisch wil maken, en daarmee aan allen strijd en moord een einde. En alle daden die daartoe bewust bijdragen.

Dat is de eenige Cultuur die onder het Imperialisme nog bestaat.

De Deutsche arbeidersklasse, de Deutsche Sociaal-Democratie en hare vertegenwoordiging, had deze Cultuur kunnen redden en uitbreiden en vergrooten, door zich tot het uiterste tegen den Oorlog te verzetten, en zijn credieten niet aan te nemen.

En juist deze cultuur heeft zij door het zich niet tijdig, en met alle kracht, en tot het uiterste verzetten tegen den oorlog, en door het aannemen der oorlogscrdieten, vertrapt en gehoond.

Zij heeft de Kapitalistisch-Imperialistische Wancultuur versterkt. Zij is medeplichtig geworden aan al hare gevolgen. Zij heeft haar eigen Cultuur verlaten.

Maar ten slotte heeft de Deutsche Sociaal-Democratie door voor den Oorlog te stemmen, nog één (en dit is misschien wel het allergrootste) nadeel aan onze zaak toegebracht.

De Deutsche Sociaal-Democratie heeft, door haar stemmen voor den oorlog, de kans op een revolutie na den oorlog, zoover als haar dit mogelijk was, doen verdwijnen.

Hoe vaak hebben Marx, Engels, Kautsky en zoovele anderen een oorlog de meest mogelijke oorzaak van een proletarische revolutie genoemd! Hoe dikwijls is hij dit reeds geweest!

Nu komt de Deutsche Sociaal-Democratie en hecht aan den meest verwoestenden, en meest in zijn afloop onzekeren, en het economische leven misschien van lange jaren vernietigenden, en oneindige nieuwe lasten en bewapeningen en andere oorlogen in zich bergenden, en slavernij aan groote gedeelten van het proletariaat brengenden en dit verdeelenden en verzwakkenden en verscheurenden, ja misschien vernietigenden oorlog haar stem.

Was het niet mogelijk, dat Deutschland of Frankrijk of Rusland of Engeland, meerdere van deze landen of een enkel, zoo geslagen wordt, dat het arbeidende volk in opstand komt? Als de legers naar huis komen, zal er zulk een werkeloosheid, zulk een nood en gebrek zijn misschien, dat zij met de wapenen in de hand de regeeringen verjagen, en een nieuwen,

vrijeren regeeringsvorm stichten kunnen. Misschien, ja misschien zullen, daar de Machten zoo groot zijn dat ze elkaar niet vernietigen kunnen, alle Machten als leeggebloed daar neer liggen, en vrede moeten sluiten omdat niemand overwinnen kan. Dan zou het internationale proletariaat niet in één, maar in vele landen kunnen optreden, en hen die de schuld dragen van dezen oorlog, en die de millioenen arbeiders hebben vermoord, kunnen verjagen.

Zij zouden de regeering in handen kunnen nemen en een begin maken met de verwerkelijking der socialistische eischen.

Het is waar, die kans bestaat nog. Nog niet is de hoop op een dergelijk einde van den oorlog geheel verdwenen.

Maar de Duitsche sociaal-democratie heeft door zonder verzet aan dezen oorlog mee te doen, de kans verkleind, bijna doen verdwijnen.

Want hoe kan zij, die de gelden voor den oorlog heeft bewilgd, hem dus mee heeft besloten en gevoerd, hem omzetten in een Revolutie tegen de bourgeoisie, haar bondgenoot? Hoe kan zij de leidster zijn?

Als er een revolutie komt, dan komt zij buiten haar om, tegen haar wil, langs een anderen weg, voor een ander doel misschien, dan zij wilde.

Dit is het allerergste. Het is een vergrijp tegen den geest zelf der Sociaal-Democratie, der Internationale. Het is een te niet doen van haar eigen wezen. 1).

Wij hebben op al deze punten, waarmede de Duitsche Sociaal-Democratie zich verdedigt, zoo uitvoerig geantwoord; omdat de zaak, die wij voorstellen, nieuw is, omdat zij niet met één enkele frase als Solidariteit van het Proletariaat of de Tegenstelling tusschen Kapitaal en Arbeid kan worden beslist, omdat de weerlegging, ook van elk onderdeel hunner redeneering, om het belang der zaak en het groote gewicht der argumenten noodzakelijk is.

Maar ten slotte zeggen wij nog dit:

1) De Nederlandsche Sociaal-Democratie — d. w. z. de officieele, de S. D. A. P. — zegge niet, dat zij onschuldig is. Door de gelden voor de mobilisatie toe te staan, heeft zij ook voor een oorlog gestemd. Zij is dus even schuldig als de Duitsche. — Maar het is waar, dat de Duitsche Sociaal-Democratie de machtigste was en — om haar verleden, en ook omdat zij als eerste te beslissen had, — het voorbeeld had moeten geven.

Er zijn oogenblikken in den klassenstrijd, waarin alleen de tegenstelling Kapitaal en Arbeid moet gelden, en waarin hij, die deze niet alleen laat gelden, maar, alle mogelijkheden en moeilijkheden overwegend, tot niets-doen komt, tot niet-strijden, de zaak van het strijdende proletariaat verraadt.

Er zijn oogenblikken dat de nederlaag beter is dan het ontloopen van het gevaar.

Er zijn oogenblikken, dat het wijken voor het onmiddellijk gevaar het verlies in de toekomst beteekent, — waarin men alles moet opofferen om de toekomst te waarborgen.

Er zijn oogenblikken, waarop men, trots alle moeilijkheden, strijden moet. Op straffe van erger.

Dit was een van die oogenblikken.

Het Kapitalisme kwam voor het eerst met zijn hoogste, met zijn geheele kracht, om de wereld te veroveren, maar ook om het proletariaat voor een groot deel te doodden, en het in zijn geheel, door zijn expansie over de geheele aarde, voor lange, lange jaren opnieuw zwaarder te knechten, om het, misschien voor langen tijd, zijn economischen ondergang tegemoet te voeren.

Het deed dat voor het eerst met een wereldoorlog.

Hier gold het: Principiis obsta. 1).

Hier was het oogenblik voor het proletariaat om te toonen, dat het dit begreep.

Hier was het oogenblik om den strijd aan te binden, te aanvaarden, omdat, als men eenmaal gebogen heeft, de strijd oneindig moeilijker wordt.

Het proletariaat begreep dit niet. Het boog, uit onverstand, uit lage zucht naar kleine, niet te bereiken voordeelen, uit lafheid.

Het proletariaat boog als de knecht, die het is. Het deed geen poging tot strijd voor de vrijheid.

Het verzwakte zich zelf daardoor, voor zeer lang.

Het zal nu ook als knecht behandeld worden, als een knecht, die de vrijheid niet wil, en een veel zwaarder juk zal na den oorlog op zijn schouders gelegd worden.

Resumeeren wij in het kort:

De Duitsche-Sociaal-Democratie heeft, toen het Proletari-

1) Verzet u als het kwaad begint.

aat van Europa door dezen wereldoorlog met ondergang werd bedreigd, niets gedaan om hem tegen te houden. 1). Integendeel, zij heeft, in haar vertegenwoordigers, het Imperialisme geholpen om den moord op de verzwakking van en, misschien, den ondergang van dat Proletariaat voor te bereiden.

De Duitsche Sociaal-Democratie heeft, door zich voor den oorlog te verklaren, het Internationale Proletariaat verzwakt, maar het Internationale Imperialistische Kapitaal tot een alles beheerschende macht gemaakt, — ook voor de Toekomst.

Het Proletariaat, het Duitsche vooraan, was de eenige vijand van het Imperialisme, dien het vreezen moest. Het Proletariaat heeft gebogen — nu is het Imperialisme absoluut meester der wereld.

De Duitsche sociaal-democratie heeft de eenige hooge Cultuur, die bestaat, verloochend en heeft mede de verantwoordelijkheid op zich genomen van de moorden in massa's, van het plunderen en branden, van het vernietigen van Staten en van het vernietigen van oude Cultuur, waartoe als hoogste uiting, als hoogste vorm van zijn wezen, het nieuwste kapitalisme, het Imperialisme komt.

De Duitsche sociaal-democratie heeft zelve de Revolutie vermoord.

Maar wat wij hebben gezegd van de Duitsche Sociaal-Democratie geldt, om dezelfde redenen, evenzeer voor de Fransche, de Belgische, de Engelsche, — en voor de Sociaal-Democratie van al die landen waar de arbeiderspartijen de gelden voor de bewapening, de mobilisatie voor dezen oorlog hebben toegestaan.

De arbeiderspartijen van Duitschland, Frankrijk, Engeland, België, Zwitserland, Holland, Denemarken, Noorwegen, Zweden hebben, toen het Imperialisme het Proletariaat van Europa met ondergang dreigde, door dezen oorlog, die nieuwe imperialistische oorlogen in zich draagt, niet alleen niets gedaan, maar zij hebben het Imperialisme gesteund. 2)

Het internationale proletariaat als geheel heeft, door geen

1) De demonstratie op Dinsdag-avond vóór den oorlog, veel te laat gehouden, was gelijk niets.

2) De ruimte laat niet toe alle landen afzonderlijk te bespreken. De wel-willende lezer zal de bijzonderheden en verschillen willen

weerstand te bieden aan dezen oorlog, als geheel zich zelve verscheurd, het Internationaal Kapitalisme en Imperialisme tot zijn volle kracht gebracht, ook voor de toekomst, en de Revolutie vermoord.

VI.

DE OORZAKEN VAN HET NATIONALISME VAN HET PROLETARIAAT.

a. De Onkunde omtrent het Imperialisme.

b. Het Reformisme.

Wij hebben nu gezien de redenen die de Sociaal-Democraten zelve opgeven.

Maar wat is nu de ware oorzaak van dit alles? Hoe kan het proletariaat zoo zeer zijn eigen belangen verwerpen, en zoo geheel treden in dienst der bourgeoisie?

Als wij zoeken naar de oorzaak, dan vinden wij als eersten grond:

Het proletariaat weet nog niet op te treden als één internationaal geheel tegen de bourgeoisie.

En als tweeden:

Het proletariaat weet nog niet voor groote ver liggende doeleinden te strijden, alleen voor kleine dichtbij liggende.

Daardoor was het nu het internationaal voor veraf liggende optreden moest, daartoe geheel niet in staat.

Het wist niet wat te doen.

Met één woord: Het kende den Internationalen strijd voor het ver aflaggende hoogste Doel, het Socialisme niet.

Want de Strijd tegen het de Wereld beheerschende Imperialisme, dat is de strijd voor het Socialisme.

Onkunde was het dus die het internationaal Proletariaat zoo deed handelen. In de eerste plaats Onkunde.

aanvullen. Er waren wel in verschillende landen groepen tegen den oorlog en tegen de credieten. Zoo een kleine groep in den Duit-schen Rijksdag, en in Engeland de Independent Labour Partij e. a., evenwel niet uit juist begrip van het Imperialisme. Etc. — De syndicalisten hebben veelal in den oorlog toegestemd. De anarchisten hebben hem natuurlijk van uit het abstract Begrip, — het Recht, — opgevat, dat in België geschonden zou zijn.

Er is in de Arbeidersklasse, in den Arbeider, een groote mate van bewustheid noodig, zal hij internationaal optreden.

Het Nationalisme van den proletariër is van geheel anderen aard dan dat van den bourgeois. De Natie is voor den bourgeois de natuurlijk gegroeide politiek-economische organisatie die hem, door haar Eenheid en Macht, in staat stelt, in het binnenland en naar buiten, zijn kapitaal productief te maken. De Natie beheerscht voor hem de arbeiders in het binnenland, verdedigt gewapend zijn belangen en vergroot haar macht voor hem in het buitenland.

Dat is de oorzaak van het Nationalisme van den bourgeois, dat dus in de hoogste mate actief is, evenals zijn kapitaal.

De arbeider daarentegen heeft geen kapitaal, hij ontvangt slechts loon. Zijn Nationalisme is dus passief, evenals het ontvangen van loon passief is.

Maar toch, de Arbeider leeft, in overgroote meerderheid, van het nationale kapitaal.

Het nationale kapitaal is wel zijn vijand, maar het is de vijand van wien hij eet, die hem te eten geeft.

De arbeider is dus wel passief nationalistisch, maar hij is, en moet, zoo lang hij niet waarlijk socialist is, noodzakelijk zijn... nationalistisch.

Omdat de natie, het kapitaal der natie, de grondslag van zijn leven is.

Hij meent dus, en moet dus, zoo lang hij niet socialist is, meenen, dat het belang van het nationale kapitaal het zijne is, en dat hij het tegen vijanden verdedigen moet, omdat het kapitaal's behoud ook zijn behoud is.

Het Nationalisme bestaat bij den arbeider uit een reeks van meest kleine gevoelens en instincten, zich aansluitende bij en zich groepeerend om het instinct van zelfbehoud. In de eerste plaats het instinct van het behoud van het leven door het werk, het loon. En daarbij aansluitend en daarop berustend kleine gevoelens van huis, ouderlijk huis, huisgezin, traditie, gewoonte, kameraadschap, naaste omgeving, volk, klasse in het volk, partij, — en de instincten van het behoud daarvan, — die alle onmiddellijk op den persoon betrekking hebben en dus met het instinct van zelfbehoud in het nauwste verband staan. In het gewone leven bijna sluimerend, ontwaken zij, wanneer er gevaar hen dreigt of schijnt te dreigen, juist door hun verbinding met het instinct van zelfbehoud, met elementaire kracht.

En zij krijgen een gloed van hartstocht, haat voor den vijand, en fanatieke liefde voor het eigen land, wanneer het instinct van zelfbehoud zich met de sociale instincten van negenheid voor en eenheid met de gelijken, — hier de volksgeenooten, — verbindt. Er is een groote mate van bewustzijn noodig om op een gegeven oogenblik, op ieder oogenblik, altijd, dat instinct, die gevoelens voortdurend te kunnen overwinnen, en den klassenstrijd niet op te geven ter wille van den strijd voor de Natie.

Zoo moet de arbeider weten, dat het Nationalisme hem onder het Kapitalisme nu nadeelen brengt, veel grooter dan de voordeelen. Hij moet weten, welke voordeelen, welke nadeelen. Hij moet die hebben vergeleken. En die gedachte, die kennis, moet zóó zijn, zóó sterk in zijn bewustzijn zijn overgegaan, dat zij de instincten van het Nationalisme niet alleen weet te overwinnen, maar vervangen heeft. Dit is een ontzaggelijk moeilijk en langdurig werk.

Want daartoe is er in de Arbeidersklasse, in elken Arbeider, een groote mate van bewustheid en kennis noodig van het Imperialisme.

Het Kapitalisme staat tegenover den Arbeider in de werkplaats, in de vakvereniging, in den Staat. Het is dus: nationaal. Het Imperialisme staat tegenover hem door de buitenlandsche politiek van den Staat, de Hooze Bank, het kapitalistisch Syndikaat, de Wereldtrust, de Wereldpolitiek.

Er is een groote mate van kennis noodig om altijd, voortdurend, bij alle vraagstukken van den strijd (den vakverenigings- en politieken strijd) den samenhang daarvan met de Wereldpolitiek, het Internationale Imperialisme te begrijpen.

Zoo moet de Arbeider weten, dat het Imperialisme de geheele politiek beheerscht, en hoe, — dat het de arbeidersklasse met ondergang en scheuring bedreigt, doordat het eindeloze oorlogen brengt, dat onder het Imperialisme geen afweer-oorlogen meer gevoerd worden, dat, ten slotte en vooral, het Imperialisme (en hierin hangt het zoo zeer samen met het Nationalisme, dat het er één mee wordt) alle nationale Kapitalismen tot één vereenigt tegen het Wereldproletariaat, dat dus daartegen één zijn moet. Dat dus de strijd tegen het Imperialisme de strijd voor het Socialisme is.

Dit alles moet de Arbeider weten. En ook dit niet met holle woorden en frasen, met hol, oppervlakkig, voorbijgaand begrip, maar met diep, volkomen weten; — het begrip moet als in zijn bloed zijn overgegaan.

Ook dat is een langdurig, moeilijk werk.

Het kennen van het Imperialisme en het daarmee samenhangend uitdelgen van het Nationalisme is een zeer hooge stap, een enorme stijging in het Bewustzijn, dat wil zeggen dus in de ontwikkeling van het strijdend Proletariaat.

De nieuwe propaganda, die daarvoor in dit nieuwe tijdperk van het Kapitalisme, het Imperialistische, noodig is, is een der heerlijkste, schoonste en vruchtbaarste werken, die voor het Socialisme gedaan kunnen worden.

Tegen het Nationalisme, tegen het Imperialisme, vóór het Socialisme.

Het Proletariaat had dit alles nog nooit gedaan. Het was altijd alleen nationaal, nog nooit internationaal opgetreden.

Het was ook nog nooit tegen het internationale Imperialisme opgetreden.

Het Nationale, en dus ook het Internationale Proletariaat — kende den strijd tegen het Internationale Imperialisme niet.

Er waren zeer zeker onder de arbeiders aller landen, en vooral in Duitschland, groepen van personen en enkele individuen, die de nationale instincten hadden overwonnen door kennis en begrip.

Zeker had de Sociaal-Democratie ze bij sommigen theoretisch uitgeroeid. En deze groepen en personen hadden den Oorlog gaarne bestreden, met alle kracht.

Maar ten eerste waren deze groepen en personen, naar onze meening zeer klein in aantal. Ook in Duitschland. In Engeland waren zij bijna niet. 1). In Frankrijk even weinig.

Maar ten tweede zagen zij den weg niet, hoe den oorlog te bestrijden. Zelfs zij, die het middel tegen den oorlog wel zagen, zagen den weg niet om het te gebruiken.

Het middel tegen den Imperialistischen oorlog kan, zooals

1) De redenen waarom de Independent Labour Party in Engeland tegen den oorlog is, zijn klein-burgerlijke redenen. Het zijn little-Englanders. Zij meenen dat Engeland genoeg koloniën heeft.

wij later zien zullen, alleen de Nationale Massa-actie zijn van het Proletariaat, gelijktijdig aangewend door het geheele Internationale Proletariaat.

Hadden die groepen van arbeiders den weg om dit middel te gebruiken gezien, klaar voor zich, zij hadden hem genomen, en genomen niet alleen, maar zij hadden groote massa's arbeiders met zich medegesleept.

De redenen waarom zij hem niet zagen, niet kenden, zullen in het volgende worden blootgelegd.

Wat is de geschiedenis der Internationale?

Zij was eerst een verbond van vakverenigingen en vooruitstrevende en socialistische groepen. Die op schitterende wijze, vooral ook in de buitenlandsche politiek, in de Europeesche politiek, de ideeën en gevoelens der hoogst ontwikkelde, meest vooraanstaande gedeelten der arbeidersklasse uitten, — die elkander, voor het eerst in de wereldgeschiedenis, tot verbazing der arbeiders en schrik der bourgeoisie, internationaal steunden, — die, voor het eerst in de wereldgeschiedenis, den band vlochten door het geheele proletariaat, — die openlijk het Communisme als hun doel verkondigden, — die een schitterend licht waren voor de arbeiders en de eerste groote bedreiging van de internationale bourgeoisie, — en die het zaad strooiden voor de toekomstige Partijen.

Een Genie ging voor haar uit, een Zaaier door de landen van Europa en Amerika.

Zij hadden samen één program en één bestuur, — dat hun, uit het hoofd van Marx, adressen zond, die hun fonkelende lichten naar de toekomst waren, — en leiding gaf. — Maar samen deden zij nooit iets dan... demonstreeren.

Aan innerlijke versplintering ging deze Internationale na 1872 te niet, lang voor dat ze meer had kunnen doen als geheel, als eenheid. Zij was nog te zwak voor den practischen internationalen strijd, waarvoor de tijd niet rijp was. Zij had slechts de zaden in verschillende landen gestrooid.

Langzaam groeiden toen daaruit de nationale partijen en vakverenigingen op.

Toen brak een groote tijd voor de Arbeiders aan.

In alle landen stortten zich scharen van menschen, bezielde door de ideeën van Marx, der Internationale, onder de arbeiders

ders, en maakten daar propaganda voor het Communisme en Socialisme. Dat waren de beste koppen en de vurigste, warmste harten, de hoogste en edelste karakters. Want de strijd was moeilijk en gevaarlijk. De tegenstand der bourgeoisie fel. Materieele belooning gering of geen.

En de Arbeiders, die luisterden, waren de besten. De onstuimigsten, de verstandigsten, de dappersten.

En tegelijk wierpen deze allen zich en op de theorie en op de practijk.

De politiek werd gevoerd — met een groot theoretisch doel: de revolutie. Zoo was het in vele landen van Europa, in Duitschland, Oostenrijk, Frankrijk, België, Denemarken, Holland, Spanje, enz.

Deze periode zou men de theoretisch-practisch-revolutionaire kunnen noemen.

Het aantal deelnemers was nog klein.

Maar in deze periode is, in de meeste landen, het meest bereikt. Ook aan hervormingen. De aanval was zoo fel en vurig, de verbazing en ontsteltenis der heerschende klassen zoo groot, dat zij iets van verbetering gaven. De beste hervormingen van kiesrecht en sociale wetgeving dateeren in vele landen uit dien tijd.

Maar ook deze Internationale, deze nationale partijen beoielden zich allen alleen met het nationale, met het nabijliggende en het kleine.

Alle nationale partijen wierpen zich op de wetgeving, het parlementarisme, den verkiezingsstrijd. Alle vakverenigingen op de verbetering van het loon en den arbeidstijd, de bescherming hunner leden enz.

Wel hadden zij een hoog-socialistisch beginsel-program, ook uit het genie van Marx afkomstig.

Maar dat was theorie. Dat was slechts gezamenlijke propaganda, geen daad.

In die nationale partijen kwam nooit iets voor dat de vraag stelde: Kapitalisme of Socialisme, Hervorming of Revolutie, jaren lang.

Zoo werd de Revolutie theorie, en de Hervorming practijk.

En nooit kwam er iets voor, in die periode, dat aan de nationale partijen den eisch stelde: Weest internationaal. Met de daad. Werpt uw nationalisme af.

Zoo werd de Internationale, ondanks alle theorie, ondanks

de eerlijkste en schoonste propaganda, ondanks alle schoone leuzen, een verzameling van partijen die verbetering zochten, en die ze alleen zochten voor zich, nationaal.

De waarheid van een theorie, van een leuze wordt echter alleen door de daad bewezen.

De groote massa der Internationale Partij bestond uit menschen die verbetering wilden voor zich, voor de menschen van hun vak, van hun klasse, van hun natie. Meer niet. Het Internationale Socialisme was slechts hun Hooge Leuze. Voor Internationaliteit ontbrak de practijk.

Zoo was, zelfs in die schoone helden-periode, — der leerlingen van Marx, en van de Oude Internationale, — die revolutionair-theoretisch-practische, die met Lassalle aanvangt, en langzaam naar en in de negentiger jaren eindigt, — de Internationale een verzameling van partijen, die elk voor zich leefden, en die daarom toen ook zelfs geen uiterlijke band meer bond.

De theoretisch-practisch-revolutionaire periode werd in de landen van Europa waarover wij hier spreken, gevolgd door een andere.

Aangelokt door het succes dat de Arbeiderspartijen hadden, kwamen de groote massa's arbeiders, op hervormingen belust. De niet-vurigsten, de niet-besten, de niet-dappersten. De middelsoort. De Massa.

De Massa is, onder het Kapitalisme, overwerkt, zonder geestelijke ontwikkeling. Zij, de overgrootste meerderheid van haar, lette, alleen, kon toen alleen nog letten op het dagelijksche, het werk, het brood, het kleine voordeel. Deze Massa kwam.

De Strijd was ook gemakkelijker geworden. De Arbeiderspartijen waren eindelijk erkend. De Regeeringen en Patroons hadden iets toegegeven, waren hier en daar hun tegemoet gekomen.

De groote nationale massa kwam, tuk op hervormingen. Op hervormingen alleen. En dat groote aantal begon zich te doen gelden.

Door het groote aantal kon men Macht veroveren. Door de vele stemmen zetels. Hoe de kwaliteit dier personen was, begon er minder toe te doen.

Onder deze massa, in de nationale vakverenigingen en de

ationale partijen, werd hervorming alles. Verbetering van levensstandaard het Doel. De Theorie, het Revolutionaire ging verloren. En daardoor het Internationale geheel. Deze dingen werden geheel tot Woord.

Toen kwam het Revisionisme op, dat deze practijk tot theorie maakt. De leer die zegt: „Arbeiders, Arbeiders der Natie, verbindt u voor hervormingen. Hervorming, de weg naar het doel, is alles. Verbindt u ook met de bourgeoisie, met een deel van haar, dan krijgt ge nog veel meer hervormingen.”

En die leer schoot wortel in de hoofden dier massa's, dier zelf reeds daarvoor zoo ontvankelijke arbeiders, — vooral ook omdat er tijden kwamen van prosperiteit, — omdat er een goudstroom kwam over Europa, na Californië en Australië, uit de Transvaal, — en de gedachten in hun hoofden naar revolutie werden al vager en vager, en de gedachte aan hervorming werd het eenige. Zoo werd de massa.

Toen kwam ook een ander soort leiders.

In de eerste dagen had men de principieele mannen gehad, menschen die ontvlamd waren door de idee van het socialisme, die alles daarvoor over hadden en van haar propaganda alles verwachtten. Die den hoogsten moed hadden, den waarlijk revolutionairen geest en wil en kracht. Die vooral ook, voor zoover zij geen arbeiders waren, trachtten den bourgeois af te schudden en zich geheel te verplaatsen in de massa, in de arbeidersklasse.

Die zich verplaatsten of trachtten te verplaatsen in de hoogste Idee, die zij zich konden vormen, van een zich vrij strijdende Arbeidersklasse. Die naar dat Ideaal al hunne daden en woorden en voorstellen richtten.

Met meer of minder helderheid verkondigden zij de Revolutie aan de arbeiders en tegen de bourgeoisie.

Dat waren Bebel, Guesde, Liebknecht, Plechanow, Axelrod, Kautsky, Mehring, Labriola, Lafargue, Hyndman, Quelch, Domela Nieuwenhuis in zijn eerste periode, Van der Goes en vele anderen. —

Maar toen de macht kwam, kwamen er anderen.

Philanthropen, ethici, hoog en fijn ontwikkelde burgerlijken, zwakken, eerezuchtigen, gewetenloozen, bedriegers der massa. Zeer veel welwillenden en onnoozelen en die van het socialisme en van zijn theorie niets wisten. Bedriegers van zich zelve. Beroeps politici die het socialisme tot vak, tot winstgevend bedrijf, tot levensonderhoud maakten.

En deze grepen alle, uit filanthropie, burgerlijke ethiek, hoog en fijn begrip, eerezucht, domheid, onwetendheid en gebrek aan karakter of geweten, practischen zin, het Revisionisme op.

Revolutie was onmogelijk of slecht of te ver. Hervorming, dat was mogelijk en nabij en goed en winstgevend. — Maar de arbeiders zijn zoo zwak, zoo dom, hun aantal stemmen in het Parlement en den Raad te klein. Laat ons daarom compromissen sluiten met de bourgeoisie.

De ouden, de radicalen, ziende dat het hooge, het ideale, het revolutionaire verdween, verzetten zich.

Maar het hielp niet, de Massa was zelf, overal, zoo op hervormingen, daarop vooral, vaak daarop alleen, gespitst, dat zij gehoor gaf aan de Reformisten en de raadgevingen van de radicale Idealisten, die hun trouwens de Revolutie niet geven konden, in den wind sloegen.

Meer en meer werd aldus de Theorie, de Revolutie een zaak van het hoofd waaraan de besten nu en dan eens, als iets schoons en hoogers dachten, een zaak van het hart waarvoor dit nu en dan eens klopte, — maar het gewone, het dagelijkse, het altijd bij hen zijnde, waaraan de massa geregeld dacht, nacht en dag, dat werd de practijk, de Hervorming. 1).

De Vakvereeniging die alleen voor het kleine strijdt, die alles bereikt door kleine concessies van en contracten met de patroons, werkte dit zeer in de hand.

Overal werden nu de bestuursplaatsen in alle vakvereenigingen ingenomen door Reformisten. Overal vulden deze de besturen der partijen, de redacties der kranten, de gemeenteraad- en parlementzetels.

Weldra waren zij overal de meerderheid, en, in de meeste landen, de éenige leidende macht.

Maar zoowel in de vakbeweging als in de politicke partijen zijn het de leiders, de afgevaardigden, en de besturen, dus de enkele personen, die in het Parlement, den Raad, tegenover de andere partijen en in de besprekingen met de patroons de overwinning behalen, zij 't dan ook slechts den schijn daarvan.

1) Een korten tijd bracht de Russische revolutie eenige verbetering zoo in Oostenrijk en Pruisen in den Kiesrechtstrijd.

Het zwaartepunt verplaatste zich daardoor van de massa naar de leiders. Er ontstond een Arbeiders-bureaucratie.

De Bureaucratie hecht evenwel uit haar aard aan het bestaande.

De massa, geheel en al op winst belust, niet op revolutie, werd door de leiders daarin nog meer versterkt. Zij liet daartoe alles aan de leiders over, werd zelf indolent en traag. En hoe minder actief, hoe minder zelfhandelend de massa werd, des te meer zagen wederom de leiders zich zelve als de eigenlijke dragers van de beweging aan. Des te meer gingen zij denken, dat de actie der arbeiders vooral is de tactiek, en het compromis, die zij bedenken, en dat de middelen der arbeiders zelf niets zijn dan het stembiljet, het betalen der verschuldigde bijdrage, en af en toe een vakstrijd of een demonstratie. Dat de massa eigenlijk een passieve massa is, die geleid wordt, en zij zelve de actieve kracht.

Dit is de tweede fase der socialistische beweging, die na de eerste theoretisch- en practisch-revolutionaire komt. Men zou haar kunnen noemen de theoretisch en practisch hervormende. 1).

1) In deze periode, — wij zeiden het reeds, — die met de opkomst van het Imperialisme ongeveer samenvalt, komen, althans in de krachtige imperialistische landen, d.i. Duitschland, Frankrijk, Holland, België (Engeland vormt zooals wij zien zullen, een uitzondering) de minste hervormingen. Terwijl in de revolutionaire tijdperken be teekenisvolle verandering in de wetgeving werd bereikt, komen zij nu zoo goed als niet meer.

Holland is daarvoor een zeer goed voorbeeld. Door den eersten revolutionairen stroom kwam een zeer groote verbetering in het kiesrecht. Door de revolutionair-theoretisch-praktische propaganda werd bereikt de Ongevallenwet, die aan door den arbeid invalide arbeiders 70 percent geeft van het loon, zonder dat zij zelf iets betalen. In de reformistische periode kregen de arme menschen, niet de arbeiders, de belofte, dat, als zij zeer arm zijn en zich goed gedragen en de gemeente dit erkent, zij 2 gulden in de week zullen ontvangen. Dus een verplaatsing van de armenzorg. Van recht tot aalmoes, dat is de overgang van Revolutie tot Reformisme.

Hetzelfde ziet men in Duitschland: Sociale Wetgeving werd door de Radikale tactiek bereikt, — door de Reformistische: Niets.

Hetzelfde in België: Uitbreiding van Kiesrecht door Revolutionaire tactiek, — door de Reformistische: Niets.

En wat bereikten in Frankrijk: Millerand, Briand, Viviani?

Men zou kunnen vragen: hoe is het mogelijk, dat juist onder het

Zoo was het in Engeland, in de Partij van den Arbeid. Zoo werd het in Frankrijk, waar men zoo ver ging dat socialistischen minister werden. Zoo ging het in België, waar men de actie der massa voor het algemeen kiesrecht smoorde, in Holland, waar men zich aan het liberalisme vastketende, in Italië waar men zich aan de radicalen verkocht. Zoo ging het in Duitschland, waar men de dempingspolitiek toepaste en de actie der massa voor het Pruisisch kiesrecht onderdrukte. Zoo ging het in Zweden, Denemarken, Zwitserland, overal op eigen door de politieke en economische verhoudingen bepaalde wijze, maar overal met het resultaat: afbrengen van de revolutionaire idee, vestigen van de aandacht van het proletariaat op de kleine hervorming alleen, onderwerping aan de leiders, afzien van alle eigen massa-actie.

De Nationale Partijen in Frankrijk, Engeland, Duitschland, in alle landen, werden massa's die alleen op het kleine nationale aasden, en aan het kleine nationale dachten.

Maar door het Militarisme en Imperialisme, die al het geld voor zich eischten, kwam nu het kleine, de hervorming juist niet meer.

Maar des te meer beloofden de Reformisten de hervormingen. En des te meer werd de massa hierdoor gedemoraliseerd. Want niets is demoraliserender, verderfelijker dan dat er valsch aan de massa wordt beloofd, en dat er niets komt, en dat de massa aldoor maar geloovig op hervormingen wacht.

Maar steeds hooger kwam het Internationale Imperialisme op. En steeds noodiger werd, in plaats van het Kleine Nationale, het Internationale Alles-Omvattende.

Imperialisme het Reformisme bloeit. Daar het Imperialisme toch de hervormingen belet.

Het antwoord hierop is: Voor de Reformisten bestaat het socialisme, de arbeidersbeweging, uit strijd voor hervormingen alleen. Zij kunnen zich een andere arbeidersbeweging niet voorstellen. Hoe minder dus de hervormingen komen, des te meer moeten zij ze voorspiegelen, en altijd weer nieuwe. Anders was hun geheele leven, en de arbeidersbeweging, naar hun meening, doelloos, niets meer.

Voor Vlieden, Schaper, Hugenholtz, ter Laan, etc., om alleen Holland te noemen, bestaat hun leven, en de arbeidersbeweging, uit aldoor meer en altijd nieuwe hervormingen voorspiegelen, als lokaas voorhouden aan het proletariaat. En de S. D. A. P. en het Hollandsche proletariaat ziet alleen naar dien spiegel en aast op dat lokaas.

En onder het Imperialisme daarom te meer, omdat dit juist hervormingen onmogelijk maakt.

En daarom hielden, ondanks zich zelve, meer instinctief dan bewust, al deze reeds grootendeels reformistisch-zwakke partijen de nieuwgestichte Internationale in stand, het ijdele lichaam dat wij kennen, en dat nu uiteen viel.

De Reformisten vestigden de oogen van die reusachtige Wereldklasse, die alle Machten der Aarde, der Natuur en der Maatschappij, aan zich onderwerpen zal, op de enkele centen loon en de schamele zeldzame Arbeidswetgeving — alleen. Het Reformisme vestigde de aandacht van hen, van die klasse, die de grootste Wereldmacht, die er ooit was, het Kapitalisme, en haar dragers, de Kapitalisten der Bank, der Trust, en van het Imperialisme moet ten onder brengen als vijanden, — op hun schoone woorden, waarmee zij de arbeiders bedwelmen, — en zei hun dat ze die gelooven moesten en met hen een verbond sluiten.

Door enkele Onnoozelen, of Onwetenden, of Eerzuchtigen werd die reusachtige klasse getemd.

Door haar eigen onverstand en slaafscheid ging die klasse onder.

Nog eens gelukte het, wat duizend maal op de wereld is gelukt, maar wat nu niet meer gelukken moest, omdat deze klasse nu waarlijk de Oppermacht, de Alleenheerschappij, de Almacht veroveren moet: De Massa te maken tot de dienaren van de Heerschers... door bedrog.

Dit gelukte nu weder, aan de bourgeoisie,..... door de Reformisten,..... door de Sociaal-Demokratie.

Er zijn Reformisten die zoover gaan, dat zij zijn voor de Kapitaal-expansie door koloniën en invloedsferen, voor de koloniale politiek. Zij vragen niet of het proletariaat daardoor klassebewust, rijp voor de revolutie, van binnen, in den geest, revolutionair en socialistisch wordt.

Zij vragen alleen naar het onmiddellijk voordeel... voor het kapitalisme.

De koloniale politiek, de nationale koloniale politiek, — dus ook het Imperialisme, — dus ook de Imperialistische Oorlog, — kunnen, zooals wij boven reeds aantoonde, door de kapitaals-expansie die zij brengen, enorme voordeelen, voor de Bourgeoisie der Natie, opleveren. Zij brengen nieuwe kapitaal-belegging, vergrooiting der industrie, nieuwen rijkdom. Zij breiden den Handel, het Transport, kortom het heele eco-

nomische leven der Natie enorm uit. Wel brengen zij ook, als het proletariaat aan ze meedoet, ondergang van het klassebewustzijn der Massa, en dus op den duur ondergang van het proletariaat; wel brengen zij voor het proletariaat zwaren druk, belastingen en militarisme, oorlog en scheuringen, maar dit doet er voor die Reformisten niet toe.

Als het Kapitaal zich maar uitbreidt en bloeit.

Dáárom zijn vele, de groot-burgerlijke Reformisten, voorstanders van koloniale politiek, en dus Imperialisten.

Zoo bijv. Schippel en Calwer in Duitschland, Van der Velde, die de annexatie van den Congo door België goedkeurde, in België, Van Kol, die een opdracht der Regeering aannam, om het Imperialisme in Indië te bevorderen, in Holland, enz.

Andere Reformisten zijn voor de koloniale politiek om de kleine directe verbeteringen, die zij voor het Proletariaat brengt, ook onverschillig wat er in de toekomst door komt.

Wij hebben boven gezien, dat de koloniale politiek, en dus het Imperialisme, aan sommige groote of kleine groepen van arbeiders directe kleine voordeelen kunnen geven. Er komt werk en loon. Ook voor de kleine burgers, de kleine bazen en winkeliers, vallen er droppels af van de gouden winsten in de koloniën gemaakt.

Daarom zijn de Duitse kleinburgerlijke reformisten, zooals Bernstein en Noske enz. enz., voor de koloniale politiek.

Daarom zijn in Holland de kleinburgerlijke reformisten, zooals Troelstra, Schaper, Vliegen, de Kamerfractie, de geheele leiding, en bijna alle leden der S. D. A. P. voor de koloniale politiek, en de vijanden van de zelfstandigheid en de onmiddellijke vrijmaking van Indië.

Daarom zijn in alle kolonie-bezittende en imperialistische landen der wereld: Engeland, Duitschland, Holland, Frankrijk, België, en ook in die waar men op wereldhandel, wereldinvloed, wereldgezag hoopt: Italië, Amerika, Australië, enz. enz., een menigte der leiders, en een massa der arbeiders vóór koloniale politiek, d.w.z. voor het Imperialisme.

Het was dus juist de koloniale politiek, die de Revisionisten bevorderden.

En daarvan juist beloofden zij den arbeiders groote winst.

En de arbeiders, belust op winst, gingen juist daarop in!

Juist dat punt der politiek, waarop het Imperialisme berust,

dat het Imperialisme is, dat namen de arbeiders van de Reformisten over, van hen aan.

Maar Imperialisme is Nationalisme.

Juist dat Imperialisme, dat al nader en nader kwam, dat hen met oorlog, dood en ondergang en verscheuring dreigde, dat hen als menschen en als klasse vermoorden, vernietigen of eindeloos verzwakken zou, — dat hun ook juist alle hervormingen zou ontnemen nu en voor jaren, door zijn Militarisme en zijn waarschijnlijk eindelooze rij van oorlogen, — dat Imperialisme, die Koloniale Politiek namen de Arbeiders... van de Reformisten..., van de Sociaal-Democraten..., van de sociaal-demokratische nationale partijen, en dus van de Internationale aan. 1).

De Internationale nam dus, in de jaren van het Imperialisme, die dezen oorlog vooraf gingen, haar eigen ondergang van de bourgeoisie, en van zich zelve, aan.

De arbeiders, die alleen directe voordeelen willen, moeten de koloniale politiek en dus het Imperialisme aannemen en het Nationalisme. Want die beloven onmiddellijke voordeelen.

Alleen hij die dieper ziet, die begrijpt dat de koloniale politiek ten slotte grooter nadeel geeft dan voordeel, en vooral hij die inziet dat zij het proletariaat verdeelt en verscheurt, kortom hij die wezenlijk revolutionair socialistisch voelt en denkt, hij kan zich tegen het Nationale Imperialisme verzetten ondanks zijn voordeelen.

En alleen hij, die nog dieper doordringt, en inziet dat het Imperialisme alle Kapitalismen der wereld vereenigt tegen het Proletariaat, alleen hij kan het Nationalisme geheel in zich uitroeien, en met het Wereld-proletariaat zich vereenigen tot één Bond, tot één revolutionairen strijd tegen het Wereldkapitaal.

Maar door het Reformisme en Revisionisme was juist alle helder, diep, alle theoretisch inzicht en alle revolutionair en internationaal gevoel verdwenen.

1) Er waren er, die vóór de Oorlogsbegroting wilden stemmen. Alleen maar om hervormingen te krijgen. Hervormingen die, door het Imperialisme, toch niet komen konden. — Zoo de S. D. A. P. in Nederland.

Het Reformisme is dus de Oorzaak, dat de arbeiders, toch al zoo zeer op het kleine uit, nog meer daarop alleen letten.

Het Reformisme, het kleine Reformisme is dus de oorzaak, dat de arbeiders, toch al zoo nationaal, nog nationaler werden.

Het is de Oorzaak, dat de arbeiders, zelfs toen het Imperialisme naderde, belust werden op Koloniale Politiek.

Het is de Oorzaak, dat, terwijl het Imperialisme naderde, de aandacht daarvan af werd gewend, en de arbeiders geen kennis daarvan kregen.

Daardoor, door het Reformisme, zijn in alle landen de Internationale leiders der Internationale der arbeiders, en de arbeiders zelf, — wat zij ook van zich zelve mogen denken en wat hun mond ook moge spreken, — inderdaad Nationalisten, Imperialisten, en zelfs, als de oorlog dreigt, Chauvinisten.

De Reformisten, het Reformisme, zijn, naast de Onkunde van het Proletariaat, de Schuld dat het Proletariaat zich zelf aan het Imperialisme, den Wereldoorlog, zijn eigen ondergang, heeft overgegeven. Dat het zich niet verzet heeft, (zich zelf door verzet niet heeft sterker gemaakt), maar met vreugde en geestdrift zelfs, zijn eigen verzwakking is tegemoet gegaan.

Het was hun alleen om hervormingen te doen, en juist daardoor, doordat zij de Revolutie niet meer wilden, hebben zij hun verzwakking, ondergang en scheuring geogst.

Het was hun alleen om het Nationale te doen, en juist daardoor zijn zij Nationalisten en Imperialisten geworden.

Het was hun alleen om de Hervorming binnen de Natie te doen, en juist daarom zijn zij door het Internationaal Geweld van het Imperialisme overwonnen.

Als men nu bedenkt, dat al die zoo gearde partijen, alleen nationaal optraden, en dat nog geen gelegenheid bestaan had ooit, om op te komen samen internationaal, als één geheel, tegen het kapitaal, dat dus dat strijden voor een klein doel, — dat maar in kleine, beperkte nationale omgevingen plaats had, die het oog niet gewennen aan het zien van den strijd van het geheele Proletariaat tegen het geheele kapitaal, — hun eenige strijd was, — dan ziet men in, dat, — toen daar langzaam aan die groote Wereldbotsing tusschen Kapitaal en

Arbeid naderde, door het Imperialisme, dat dien wereldstrijd brengt, dat de geheele arbeidersklasse op één front plaatst tegen het geheele Wereldkapitaal, — dat toen de arbeidersklasse dit niet zag, dat zij aldoor maar bleven kijken, in hun nationale kleine kringetje, naar hun eigen kleine belang.

Slechts enkele bladen in Duitschland leerden het proletariaat wat het Imperialisme is.

De meeste, w.o. het centrale orgaan, de *Vorwärts*, en ook het wetenschappelijk orgaan de *Neue Zeit*, deden wat zij konden om het Imperialisme niet voor te stellen als, niet te maken tot de as, waarom de politiek wentelde, en niet tot het hoofdpunt van de aandacht en de actie van het proletariaat. En in de overige landen was er, zoover wij weten, behalve *De Tribune* in Holland, geen enkel blad dat dit deed.

De Revisionisten: de Bernstein's, de Adler's, de Van der Velde's, de Jaurès', de Vliegen's, de Branting's — wij noemen slechts de besten — hadden de aandacht der arbeiders op het kleine gevestigd.

De arbeiders waren daarmee bezig.

Met een betere belasting, met een verzekering voor de oude arbeiders, — dikwijls alleen met de hoop daarop, — met de mogelijkheid van een combinatie met liberalen of Fortschrittler of radicalen, die een beter kiesrecht zouden brengen...

Zij staarden naar de leiders, naar de parlementen en deden zelf niets. Van de leiders, uit de parlementen moest het goede komen.

Langzaam, met ijzeren schreden, naderde het Imperialisme. Eerst werd Egypte bezet, toen Transvaal, toen China. Duitschland, het wereldland van het kapitaal, werd omcirkeld door vijandige machten.

De arbeiders merkten het niet.

Weet gij, lezer, wat het Imperialisme is? Het is de hoogste vorm van klassenstrijd, die er tot nu toe bestaat.

Het is daardoor ook de volkomen, de afdoende weerlegging, de weerlegging met de vuist, die het neerslaat, van het Revisionisme.

De revisionistische theorie heeft nooit iets beteekend. Kautsky heeft haar onmiddellijk en afdoend weerlegd. Van

haar verzachting van den klassenstrijd, van haar uitholings-theorie, van haar groote verwachting van de trust, de ontwapening, den middenstand, het nieuw-liberalisme is niets gekomen. De theorie was grondeloos. De Revisionisten hebben zich op het terrein van de practijk teruggetrokken, om alleen daar de arbeiders te begoochelen en met het maanzaad van ijdele verwachtingen te vergiftigen.

Maar die practijk, het eenige wat van hen over is, — die practijk, het Imperialisme komt en grijpt ze bij de keel en slaat ze dood.

Stel het u voor, lezer, zooals de ontwikkeling ging:

Daar waren de arbeiders aller landen bezig met hun mooie plannen, hun door de Reformisten opgemaakt. Met hun verzekeringen en belastingstelsels en kieswetten en pensioenen, door behulp van liberalen te krijgen. Wat werd er niet voor gedaan om toch maar dien kleinen vooruitgang te winnen! Hier ging men in ministeries, daar sloot men een verbond met de liberalen, daar kroop men, daar vernederde men zich, daar dempte men de eigen actie, daar dreef men de Marxisten uit.

Alles was in volle actie. Als kleine dwergen waren de duizenden afgevaardigden aan het werk, en de millioenen, de massa's, waren in volle afwachting.

Daar naderden wie? — De Ondergang. De Dood.

Het Imperialisme is de Ondergang en de Dood. Voor de millioenen arbeiders, voor hun kinderen, vrouwen, vaders en moeders. Het is de stilstand, de achteruitgang, de dood van hun organisatie, voor langen tijd.

De Revisionisten, de Troelstra's, de Südekum's, de Scheide-mann's, de Anseele's, de Turati's, de Frank's, de Macdonald's paradeerden bij de bourgeoisie, beloofden te stemmen voor alles, — zelfs voor de oorlogsuitgaven! — bezochten vorsten, — legerhoofden, — beloofden al dineerend en paradeerend en vertegenwoordigend, de bourgeoisie hun stem, aan de arbeiders gouden bergen, prachtige vooruitgang, democratie, — als ze hen maar wethouder, minister, afgevaardigden maakten en op hen vertrouwden, — daar naderde langzaam, maar op ijzeren voeten, de eerste waarlijk groot-Imperialistische Wereld-Oorlog.

De Revisionisten hadden hervormingen voor het heden becofd. De hervorming komt: de Dood. — De Revisionisten

hebben aan de arbeiders democratie beloofd. Er komt gelijkheid! Zij komt, maar in den dood. Kapitalist en Arbeider zijn waarlijk in den dood gelijk. — De Revisionisten hebben algemeen stemrecht beloofd, als men maar in de liberalen geloofde. De liberalen geven den arbeiders het stemrecht. In den dood! De dooden, de duizenden arbeiders protesteeren met hun doode stem.

De Revisionisten hebben, als men hun taktiek slechts volgde, de verzoening der klassen beloofd. De oorlog verbindt ook alle klassen in den dood.

Het Revisionisme had ook de verzoening der menschheid beloofd en ontwapening! — de volken der aarde staan in rijen van duizenden kilometers tegenover elkaar, druipend van bloed!

De Revisionisten hebben de verzachting van den klassenstrijd beloofd, — de Wereldoorlog, het Imperialisme aller Naties, zij zijn een verscherping van den klassenstrijd, zooals er nog nooit plaats vond, sinds het Kapitaal bestaat.

De Revisionisten hebben voordeelen van koloniale politiek beloofd, de koloniale politiek brengt juist den ondergang.

De Revisionisten hebben hervorming voor de toekomst beloofd. Na dezen oorlog dreigt nieuwe oorlog, nieuwe wapening. En dus verkwijning en ondergang, En dus geen hervorming. —

Een klasse, die 20 jaar gehoord heeft, dat zij in de bourgeoisie vertrouwen hebben. moet, kan haar niet meer bestrijden. —

Terwijl de Revisionisten (met de burgerlijke partijen) den arbeiders vooruitgang beloofden, bereidden zij door de arbeiders te verblinden, den ondergang voor van het Proletariaat.

Dit is het toppunt van het Revisionistisch bedrog, waartoe het komen moest.

Maar het is ook de ondergang van het Revisionisme, van den strijd-voor-het-kleine-alleen.

Het is de ondergang van deze tweede, de hervormende, fase van den Arbeidersstrijd.

Want de Reformisten zijn niet alleen, naast de Kapitalisten en de Onkunde der Arbeiders, de oorzaak van de machteloosheid, de onwetendheid, de lafheid, het Nationalisme, het Chauvinisme, het Imperialisme van nu van het Proletariaat,

van de ellende, de scheuring, de verzwakking nu, maar zij zijn ook de oorzaak van, mede-verantwoordelijk voor en medeschuldig aan al wat na den oorlog komen zal: de Verzwakking voor langen tijd, de Ellende, het ophouden van alle Hervorming, de noodzakelijkheid om met een zeer verzwakt Proletariaat den Strijd, de noodzakelijkheid misschien om met een geestelijk gedemoraliseerd proletariaat den strijd voor de Revolutie te herbeginnen.

O, mocht het door den uitslag en den afloop en de ellende en de gevolgen, die deze oorlog brengt, gebeuren dat de Reformisten, en al wat hun gelijk is, door het arbeidende volk werden weggevaagd!

De schrijver dezer brochure en de partij waartoe hij behoort, hebben, reeds vele jaren geleden, het Proletariaat van hun land gewaarschuwd. Hij zelf en de leden zijner partij hebben in talloze vergaderingen, brochures en couranten-artikelen over het Imperialisme, tot den oorlog toe, gezegd dat van alle schoone beloften der bourgeoisie en der Revisionisten niets komen kon, want dat het Militarisme, de koloniale politiek, kortom het Imperialisme alle geld voor zich eischte, alle vooruitgang tegenhield, de lasten verzwaarde, en dat waarschijnlijk een wereldoorlog, een tijdperk van wereldoorlogen in aantocht was. Daarom vooral veroordeelden wij het samengaan met burgerlijke partijen, die niets zouden doen. Wij zijn daarom door de revisionisten uit de Nederlandsche sociaal-democratie gesmeten en hebben een eigen partij moeten stichten!

Wij zijn om het Imperialisme, dat wij bestrijden wilden, maar dat zij steunden, uit de sociaal-democratie geworpen.

De arbeiders kunnen nu zien wie gelijk heeft gehad.

VII.

DE NATIONALE MASSA-ACTIE.

Intusschen, het Imperialisme kon niet over de wereld komen, zonder de arbeiders tot een nieuwen grooteren strijd te dwingen.